

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vsako leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polno leto 3.—; " 4.50
za četrt leta 1.50; " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 4 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se zpravištevno ne obračuna.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov.
vračajo v petiti; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, smrtne itd.
se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza
Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker ne frankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema upravništvo Piazza Caserma št. 2
Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je mož.

Obstanek cerkve in narodnosti.

I.

V 92. in 93. št. t. l. je priobčila „Ed.“ po naključju na 2 številki razdeljen jeden jednoten članek pod gorenjim naslovom kot odgovor „Slovenčevemu“ dopisniku z znamenjem „Liga + 1“. Ta „Liga + 1“ odgovarja nam v „Slovencu“ št. 268 pod naslovom „Ed. ki vse razjedinjuje“, in v št. 278 pod naslovom: „Jednost, kiva razjedinja“. Že naslov kaže v „Slov.“, da mora imeti naš članek silno moč, katera se razteza na vso „Edinost“, in katera ne razjedinjuje le tega ali tega, ampak „vse“. V resnici po mislih „Liga + 1“ obseza ta članek med drugim nazor, ki je — „blasfemija“, dela „Bogu krivico“, in dokazuje po vsem drugem ta članek, da je bil „Katoliški šod potreben!“ Nov dokaz temu da je — „Edinost“.

Dopisnik in zajedno člankar „Liga + 1“ premetava in družiti stvari, kakor je le njemu lastno; z druge strani pobija sam sebe in premika stališča nasprotnikova ter se ogiblje odgovorov, katere bi moral dati.

Mi ga pozivljemo pri njegovi nasprotniški poštenosti, da nam odgovori najprej nato, za kar je nam šlo, namreč za novi dokaz, da boj za narodnost je sedaj Slovincem nujnejši, nego boj za vero. Nam v njegovem odgovoru ne zadoščujejo samo besede, rabljene v „Rimskem Katoliku“, po katerih se ondodni avtor noče pripraviti z našo tezo ali trditvijo.

Mi smo pri pomoči tudi ogerakega sedanjega primasa dokazovali, da boj za narodnost je nujnejši od boja za vero, in pobitje te naše trditve zahtevamo odločno, brez pogoja in brez vsakega izvijanja in zavijanja.

S tem pozivom bi mi lahko čakali, dokler nam ne odgovori naš nasprotnik. Toda mi prikočimo radodarni našemu goriskemu nasprotniku z njegovimi lastnimi be-

sedami na pomoč. On pravi: „Ne cerkev, ampak cerkve sovražniki, tisti, ki se nauka cerkve „daj vsakemu svoje!“ ne držijo v praksi, tisti hočejo ukrasti Slovanom — narodnost“. „Edinost“ naj opozori na nauk cerkve magistrat tržaški in goriški, naj jih prepriča o obveznosti njegovi. . . .“

S tem pripoznava naš nasprotnik, da Slovani imajo sovražnikov, ki se ne drže nauka cerkve, ki hočejo Slovanom ukrasti narodnost. Zajedno z navajanjem Tržaškega in Goriškega magistrata kaže na poseben primer, ki velja za aktualno sedanost. On brez ovinkov pritrjuje in se zлага v tem z nami, da je na svetu agresivnih narodnostij, katerih agresivnost ali naskakanje meri naravnost na Slovanov in specialno na Slovence. Vprašamo po takem: Ali so Slovenci in Slovani agresivni, ali so naopak agresivni drugi narodi proti Slovanom? In če velja to le za tuje narode, kje je večja dolžnost za poboljšanje, pri Slovanih, specialno pri Slovincih ali pa pri tujih, slovansko narodnost naskakajočih narodih?

Naš nasprotnik konstatuje zajedno obžalovanja vredno dejstvo, da cerkev, kljub vsem naporom, ni mogla doslej teh agresivnih narodov ukrotiti s svojimi nauki, da bi ne napadali več narodnosti Slovanom. Iz tega sledi potreba, da mora cerkev pred vsem svoje moči uporabiti za poboljšanje tujih agresivnih narodov, da ne bodo sezali po tem, po čemur ne sezajo slovanski narodi nasproti tujim narodom. Cerkevni organi imajo torej vsaj gledé na naskakanje narodnosti več dela in opravka pri agresivnih narodih, nego pri Slovanih, ki so v pogledu na agresivnost nasproti tujim narodom izključno v brambi ali defenzivni.

Bramba ali defenzivnost slovanskih narodov, kakor je razvidno, se razteza na to, česar ni mogla doslej doseči cerkev. Slo-

vanski narodi odvrčajo po svojih močeh to, česar bi ne bilo potreba, ko bi se tuji agresivni narodi držali cerkvenih nauk, specialno nauka „daj vsakemu svoje!“

Dokler ne doseže cerkev tega, morajo slovanski narodi kot taki braniti. S tem pa, da se oni pošteno vedejo nasproti tujim narodom, ni še slovanski narodnosti pomagano, in naj si bodo oni še toliko verski in pobožni; volk ostane vedno volk nasproti jagnjetu, dokler ne ukroti prvega cerkev. Dokler ne spreobrne cerkev drugih narodov v take narode, kakoršni so slovanski v pogledu na narodnost, bode volk prežal na slovansko jagnje; in tuji naskoki prenehajo le tedaj, kadar bode primerna bramba od slovanske strani. Pobožnost samo na jedni strani, in sicer pri jagnjetu, torej ne velja.

Slovani s tem, da branijo svojo narodnost, pomagajo cerkvi, vsaj v tem, da bi se zmanjšali napadi s strani agresivnih narodov. In ako smo trdili, da cerkev nima sedaj za zapadne Slovence primerne organizacije, da bi nas vspešno branila od naskokov tujih narodnostij, je to le prežalostna resnica. Cerkevna organizacija v smislu, da bi mogla vspešno braniti narodnost zapadnih Slovanov, je vse kaj drugega, kakor pa cerkevna organizacija v obče. Notranja organizacija cerkve je bistveno nespremenjena, zunanja pa ne, in zato „Liga + 1“ napačno trdi, če meni, da je bila organizacija cirilometodijske cerkve taka pred 1000 leti kakor sedaj. Da bi imela cerkev za zapadne Slovence tako organizacijo, kakor jo je imela pred 1000 leti, mogla bi bolje braniti te Slovence od naskokov tujih narodov, in ne bi bilo treba tem Slovanom braniti se toliko samim, kakor sedaj.

Ako narodni duhovniki delujejo za narod in branijo njegovo narodnost, ne delajo tega valed cerkvene organizacije, ampak kljubu nedostatku, ki

je sedaj v tej organizaciji nasproti zapadnim slovanskim narodom. Naš nasprotnik pa ne razločuje tega velikansega razločka in očita „Edinosti“ zaradi tega celó ne-hvaležnost nasproti duhovnikom. „Edinost“ ni ne tako kratkovidna, ne ne-hvaležna, da bi ne znala poštovati vpliva in moči, ki se kaže v narodnem duhovenstvu, in obžaluje le, da je tudi takih duhovnikov, ki delujejo proti narodu ali pa so indiferentni nasproti njegovi narodnosti. In da je tudi takih, kaže tudi sedanost; a ravno to povzdiguje vrednost primerne cerkvene organizacije nad delovanje še toliko pojedinih narodnih duhovnikov. Ker pa nima cerkev sedaj organizacije v brambo, ne pojedincev, ampak narodov kot takih, namreč v brambo zapadnih Slovanov, in ker, kakor priznava naš nasprotnik, hočejo tudi sedaj tuji narodi krasti Slovanom narodnost, je sedaj med temi Slovani boj za narodnost nujnejši, nego boj za vero, in to smo mi dokazali prej in z nova sedaj. Y.

Politični pregled.

Notranja dežela.

Ostavko ministra Kuenburga, zastopnika levičarjev v ministerstvu, vprejelo je Njegovo Veličanstvo in ga imenovalo zajedno senatnim predsednikom pri najvišjem sodišču.

Državni zbor. Danes nam je poseči v sejo poslanske zbornice z dne 5. t. m. V te seji so stavili slovenski poslanci dve interpelaciji, tikajoči se tužne Koroške. Prvo so stavili posl. Šuklje, Klun in tovariši radi postopanja okrajnega glavarja celovškega, Mac Nevina, proti občniškim zastopom in strankam v zadevi prošnji za slovenske šole.

Drugo so stavili posl. Robič in tovariši radi tega, ker je sodnik v Svincu

Iz vojaškega življenja.

Spisal Rudolf Dolenc.

(Dalje.)

Na slami raztezavalo se je nekaj ljudi; mej njimi je tudi umazani „kompagnie-šuster“.

Ni se nam poljubilo iti po hribu opazovat žalostnih obrazov, marveč gledali smo, da se zarijemo kam v slamo. Predno smo polegli, vprašam g. kompagnie-šusterja, ni li morda v slami kaj one živali, ki toli rada lazi po glavi. Dobro, dém jaz, sedaj se pa odpočijmo lepo. Verjemite mi: bolj mi je ugajala trda ta slamnata postelja, kakor doma najboljša pernata. In zakaj? Ker smo bili potrebni počitka. V sili pa pravijo, da zlodej še muha žrč. Število naših sopalcev se je vedno večalo. Približala se je že trda noč. Spali bi na trdem ležišču, dasi tudi v taki strašanski gneči in mej smrčanjem družih naših kameradov, še precej povoljno, da ni priložnosti zdaj ta, zdaj drugi, ki je lomastil po naših nogah, zlasti po mojih, ker so nekoliko daljše od družih. Stopal je s tako silo, da sem kar zaškrtal z zobmi.

Ko sem hotel poučiti hrusta, da nisem pobral svojih nog kje na cesti, začel je še prav surovo zadirati se. Ta nesrečni človek mi je tako ranil noge, da mi ni

PODLISTEK.

Jesensko pismo.

Po dolgem prizanašanji in kakor našlaš za sv. Miklavža, obdarilo nas je nebo kar čez noč se sneženo odejo, pet palcev debelo, kar je dalo celo nekemu hudomušnemu čevljarčku povod, da je v ponedeljek v jutro, stopivši na prag svojega mojstra v Florijanski ulici in videč toliko snega, glasno zakričal: „Vidite, zdaj je pa Ljubljana res bela!“ potem pa jo žvižgaje brisal dalje. — Tedaj pa sem se, gospod urednik, spomnil po dolgem — premišljevanji tudi jaz nehote „bele Ljubljane“, in pa Vas, in začel sem pisati: jesensko pismo številka — zadnja! — Potem, sem dejal, priti imajo pisma — zimska!

Ko mi je v letošnjem predpustu očitalo neko krivonosno človeško strašilo, da se držim jaz Falbovega načela, ker pričujem slehernu „pismo“ najrajše z — vremenom, dejal sem mu, da Slovincem najbolj prija opazovanje vremena, najmanj pa taki značaji, ki nam delajo le sramoto, — in tedaj je omolknil „škricar“, a jaz sem dejal sam pri sebi že tedaj: Nam Slovincem manjka — skušenih političnih vodij in resnih mož, ki si ne ustrašijo boja narodnega, naj je vreme oblačno, ali

jasno, makari naj švigajo tudi — strele, s katerega „neba“ — koli! . . .

In zbog tega pomanjkanja trpi narod ne le v deželi kranjski, nje središču, marveč tudi — zunaj meje!

V novejši dóbi prikazalo se je sicer nekaj „mož“ na površje, hotečih prevzeti vodstvo in boj za narod ter razpolagajočih dobrim grlom in jezikom, še hujšim pa peresom in črnolom, toda — kdo bode pripustil, da bi vodili naš narod taki možaki, ki nimajo ni sposobnosti ni izkušnje, nego le — rafiniran modus — izkoriščati ga! Brrr! Slovincem se vremena zdaj pač še ne — „jasne“, o „zvezdah“ pa ni niti še duha ne sluha, temuč le — tema mu grozi, in vedno večja, temu narodu slovanskemu.

Vse drugače se godi avstrijskim našim Nemcem in nemškutarjem! Poglejte jih, kako dobro se imajo in kako jih vse gladi, gori od Tasfeja, doli do deželnega glavarja, in še nižje! Vse se jim klanja in koketira z njimi s temi izvoljenimi ljudmi v naši državi, in niti v središču našem, ne vemo pri čem da smo: ali smo mi gospodarji ali so oni! Ravno tako malo vemo, kdo je deželnega odbora kranjskega duša, li dr. Schaffer ali Oton Detela; kakor vemo malo, kdo so marijonete v njem,

li možje iz večine, ali tudi vse drugo, kar v njem leze ino gre! . . .

Mraz je, mraz, gospod urednik, in v nas Slovincih žuga marsikaj pozebat! In vendar se ne ganejo možje, ni stari ni mladi, da bi zavihтели nad zmajem meč, nad pošastjo tujstva, ki odpira vedno bolj svoje žrelo, da bi nas pogoltnila!

In vendar gleda vse na nas, na Kranjske nas Slovence in naše središče — Ljubljano!

Za vruga, s čem se pa moremo tu ponašati?! — No, z nemškim uplivom na nas, s polovičarsko resnobo, z vso mogočo neodločnostjo, in kaj vem še, s čim vsem.

„Vidite, zdaj je pa Ljubljana res bela“, norčeval se je te dni hudomušen čevljarček iz nje, — ali ni imel deloma prav?! . . .

Ko bi ne imeli par mrvic političnih „dobrot“ (?) narodnega mestnega mestnega in par družih zastopov, ne imeli bi se s čim ponašati v slovanski centrali. —

Ali ostanemo res vedno le marijonete naših Nemcev in nemškutarjev, mesto da bi jeli kazati političnemu zmaju zobe, kakor jih on — nam kaže?! . . .

Odločnost in samozavest slovanska — na dan, kdor ima kaj narodnega ponosa v sebi! Ljubljanski pohajkovelec.

(Berstein) dejal v zapor nekega Jožfa Kollmana zgolj zato, ker ni znal nemški.

Seji dne 6. in 7. t. m. bili ste posvečeni mestu liberškemu: vršila se je razprava o odgovoru ministra-predsednika na interpelacijo radi razpuščenja mestnega zastopa liberškega. Pričakoval bi bil človek bogsigavadi kakih viharjev in menil, da pojdejo širokoustni nemški liberalci kar s koli nad vlado — in kaj se je zgodilo? Nič, obmolnili so, in pustili so, da govore — drugi. In res so se debate udeležili skoraj sami nacijonali in pa Čehi. Nov dokaz, da so liberalci obnemogla stranka ki životari ob milosti vlade in groših židovskih kapitalistov.

V seji dne 9. t. m. podal je sekcijski načelnik baron Erb kolikor toliko zanimive izjave. Rekel je, da se v ministerstvu notranjih zadev obravnavajo narodna in jezikovna vprašanja po navodilih ministra-predsednika — mirno in objektivno. Iz Galicije, Bukovine, in Dalmacije ne prihajajo nikake pritožbe glede na národno in jezikovno vprašanje. Baron Erb je izrekel popolno priznanje upravi Galicije na tem, da nas je obvarovala kolere. Danes je izgubila kolera svojo grozoto, ako posežejo oblasti pravočasno vmes. Ker pa imamo v Rusiji še vedno 3000 do 4000 slučajev na teden, je skoro gotovo, da bomo morali tudi v prihodnjem letu boriti se proti koleri. — Finančni minister je predložil trimesečni budgetni provizorij. Vaprejšli so predlog posl. Gessmana, da se otvori debata o odgovoru na interpelacijo, tikajočo se zavarovalne družbe „Phönix“. Za ta predlog so glasovali: nemška levica, nacijonalc, antisemitje in Mladočehi.

DOPISI.

Iz okolice, 5. decembra 1892. [Izv. dopis]. — Nekoliko statistike. — Poreško glasilo in poleg njega tudi naš „Slovenec“ svarila sta pred časom istrske Slovane pred Laginjo in Spindolcem, ker ta dva gospoda simpatizujeta z Mladočehi, hotečimi zrušiti sedanji sistem, ki je baje tako zelo ugoden nam Slovanom.

Poreško glasilo, ki se diči se svojim italijanofilstvom, moralo bi po mojem menenju le nagovarjati k temu, da se odtrgajo dežele česke krone od dunajskega parlamenta, ker bi potem pri skorej enakem številu slovenskih glasov na eni strani in nemških glasov na drugej strani imeli ulogo jezička na tehtnici drugorodci: Talijani in Rumunci. Pa poreško glasilo se ne prša

bilo moči več oči zatistiti. To ti je bila strašanska noč. Eden smrči, drugi zdihuje, tretji sanja na glas; človeka, ki spati ne more, biti ga mora kar groza.

Tako so me bolele vse koščice, da ne morem povedati.

Rad bi se bil obrnil bodi na desno ali levo, a vse zaman!

Človek je bil tako stisnjen od obeh strani, da se ni mogel kar nič ganiti. Pa pravijo, da je vojaško življenje lepo!

Samó dva dni sem vam opisal, a ne ene dobre nisem vžil. Kaj prinese še le bodočnost, hočem vam vse vestno naslikati.

Prešla je trudapolna noč, napočil je prevažen in za vsakega vojaka imeniten dan 18. avgusta. Prepovedalo se je nam, ki smo pozneje došli, da naj ne hodimo k paradni maši; najbrže radi tega, ker naša obleka ni imela nič paradnega na sebi. Na vse zgodaj jeli so se drugi čistiti, krtačiti, česati, da se le bolj postavijo ta imeniten dan. Mi pa smo ostali lepo v šotoru. Okoli devete ure zjutraj uvrstijo se vsi brambovci, nastanjeni na Pivki, ter se napotijo k cerkvi sv. Trojice k maši, katero je služil Senožski gospod duhoven. Mej tem se je približalo poludne, a s kosilom se je godilo takó, kakor prejšnjega dne, menda zató,

nikdar, kaj bi bilo koristno Talijanom njegovo generalno vprašanje je le: „Kaj škoduje Slovanom?“ Poreško glasilo in njegovi sodrugi bolj sovražijo nas, kot ljubijo sebe. In s tem je povedano vse.

Kaj pa „Slovenec“, je-li „šenuo umom“? Ali je samo diktando pisal? Oboje bi bilo jako žalostno. Pa kaj drugzega (ali bolje rečeno: kaj tretjega) si jaz ne morem misliti.

Poglejmo samo avstrijski parlament, ako odpadejo poslanci českíh dežel. „Slovenec“ se boji, da postane potem naš parlament prava divja zver proti nam. Pa pogledimo si venderle to zver nekoliko bliže.

Poslancev bi ostalo 215; med temi 98 Slovanov, 99 Nemcev vseh barv in 18 drugorodcev. Če nam ostanejo nemški konservativci zvesti, — in menda ostanejo, vsaj pravite, da so prijazni Slovanom — potem smemo pričakovati, da se v teku par mesecev izvrši enakopravnost. In takega parlamenta naj bi se bali? Povejte nam, zakaj? Šah!

„Poljaki bodo tudi silili, da se odtržejo od našega parlamenta, potlej pa smo pa na ledu“, odgovarja nam „Slovenec“. Tako torej! Poljaki, mislite, da zapuste parlament, ko bi vendar upravi oni odločevali v njem? Čudimo se, da še vedno ne poznate Poljakov? Ne bojte se ne: Poljaki ne bodo silili nikdar iz našega parlamenta, ker jim tu predobro gre. Vsaj tako nam pravi zdrava pamet in pa skušnjava.

Pa ne da bi tudi gospóda pri „Slovenecu“ bolj sovražila Mladočehov, nego ljubili rod svoj? Iz povedanega morali bi sicer sklepati tako, pa nečemo, ker upamo še vedno, da skoro prodere solnce oblake, ki vam temne razgled.

Po odhodu poslancev Českíh dežel — zastopanih bode nekako 5 milijonov Nemcev, 8 in pol milijona Slovanov in blizo en milijon drugorodcev; vseh skupaj torej nekako 14½ milijona, ki imajo 215 poslancev. Razdelimo te poslance tako, da odpade na vsakih 66 tisoč prebivalcev eden poslanec, vidimo, da dobe Slovaní nič manj kot 125 poslancev to je več kot obe drugi skupini skupaj. In do takeg zastopstva bi moralo priti.

Kaj pa bode tedaj s tvojimi varovanci, o „Slovenec“?

Nemci pitali jih bodo z izdajalci lastnega naroda.

„Zato vzdržimo „status quo“ poje „Vaterland“ v svoji gorečnosti in „Slovenec“ poje „od spod“.

To je torej drugi vir „Slovenčevih“ nazorov — prvi je diktando, kakor smo videli zgoraj. Ego ille.

Dostavek uredništva. Dopis ta, došel nam od vnetega rodoljuba, pri-

ker nismo bili pri sv. maši. Jaz, ki rad pridem vsaki reči do čistega, pobaram gospoda „Zugführerja“, kateri je ravno kar delil meso, kaj je prav za prav z nami? Povè mi, da nas nima še v svojih „Zugliste“. Vraga, mislim si jaz, če nas še 14 dni ne spravi v svoje Zugliste, bomo se morali lotiti koreninice liki sv. Janez v puščavi. Naprosim ga, naj mi da one „liste“, da jaz zapišem imena. Mož menda ni vedel, da so naši želodci najboljši Zugliste.

Da bi se dobila v tako imenovani „kantini“ krožnik juhe in košček mesa, bi še bilo, ali tam ni bilo dobiti drugzega, kakor kak prav žavtav „šep“ in kak prav črviv sir. Po takem nam ne bode nikdo štel v zlo, če smo bili malce sitni. Sestrdati so nas menda hoteli, da bi imeli potem čistejša grla pri petji. To je pa zopet nekaj vredno, če ima človek čist glas, kadar poje. Pomniti je tudi, da ni smel nihče zapustiti Gabrka ter se podati v bližnje Senožče, da se tam okrepča, ako se ni vsako jutro zglasil pri tako važnem njihovem „raportu“. Postopali smo ves ljubi dan po tem tužnem Gabrku. Žalosten je bil sicer dan, ali še bolj sem se bal noči, kajti brazgotine večerajšnje noči mi niso še ozdravele.

(Dalje prih.)

občujemo s pristavkom, da imamo svoje posebno menenje o eventualnosti, ko bi poslanci dežel česke krone zapustili naš parlament.

S Tolminskega, začetkom decembra. [Izv. dopis.] Dne 15. novembra t. l. imele so se vršiti v Tolminu volitve za novi cestni odbor tolminskega sodnega okraja, ker je tržaško namestništvo prejšnji cestni odbor razpustilo radi nemarnega poslovanja. Bili sti dve stranki, stara in nova. Stara stranka postavila je kot svoje kandidate, izvzemši gosp. Devetaka in par drugih, vse svoje mameluke, ki so poslovali že v razpuščenem cestnem odboru, med temi tudi znamenitega Laderskega župana Kunca.

Na dan volitve zbrali so se v Tolminu skoro vsi župani in podžupani tega sodnega okraja, med temi tudi 7 št. Vidkogorskih, katerim niti ne pristojta pravica voliti za tolminski cestni odbor, ker oni kot taki volijo v svojem cerkljanskem sodnem okraju. In ravno pomočjo teh 7 št. Vidkogorskih volilcev bila je stara stranka v večini za dva glasa. Ko je videla mlada stranka krivico, se ni udeležila volitve.

Ko se volilni možje stare stranke zberó v volilni dvorani, opozori jih gosp. c. kr. glavar grof Marenzi na to, da za cestni odbor nimamo nobenega volilnega reda. Povpraša jih, po kakem volilnem redu želijo voliti, na kar so vsi navzoči prosili, da po občinskem volilnem redu. Ker pa poslednji zahteva navzočnost najmanjše dveh tretjin vseh volilcev, a jih je bilo le 46 od 84 (mej temi dva nove stranke), preložil je gospod c. kr. okrajni glavar volitev na nedoločeni čas.

To je prouzročilo veliko razburjenost med volilci stare stranke, katera se je zbirala v Devetakovih prostorih. Tu so se slišale razne psovke na našega obče spoštovanega gospoda okrajnega glavarja, grofa Marenzi-ja, n. pr. „hm, za kapela je prišel, za kapela bo šel“ — „hm, jetat wird er fliegen“ (zdaj bo sferlu) itd.

Čudimo se gosp. notarju in deželnemu poslancu Ivančiču, kako je mogel agitovati za moše, katere je visoka vlada spoznala pred tedni kot nesposobne; saj smo mu pri dveh deželno-zborskih volitvah skazali Tolminski in Kobarideki, združeni s Bolčanskimi tržani splošno zaupanje, ter ga volili kot svojega zastopnika v deželni zbor. —

Reči moramo, da je bil kot tak na pravem mestu, dokler ni prišel v sorodstvo se znano osebo.

Visoki deželni odbor delegiral ga je leta 1887. kot računkega preglednika v tolminski cestni odbor; ali je storil tu naš poslanec svojo dolžnost? Ne! kajti razpuščen cestni odbor ni položil nikaškega računa od leta 1887. In sedaj si upa ta naš gosp. poslanec, ko vender gre za naše groše, agitovati za moše stare stranke, katere je visoka vlada spoznala kot nesposobne, in katerih morebitne izvolitve bi tudi priznati ne smela.

Le agitujte gospod notar, obečajte vašim volilem ceste od Kanala mimo Marjance do Klavž in naprej, a vse za stonj: volilci ne pojdejo več na lim, ampak volili bodo po svoji vesti s prepričanjem, da tudi progá iz Kanala preko Sv. Lucije, Marjance do Klavž in naprej se ne bo gradila brez vladne podpore. Mi Tolminski in Kobarideki tržani si bomo pa zbrali pri prihodnjih deželno-zborskih volitvah poslanca, kateri bo znal zastopati interese svojih volilcev tudi izven svojega delokroga.

Gospoda Žanča pa obžalujemo, da se pusti porabljeni od stare stranke za agitatorsko metlo.

Različne vesti.

Imenovanja. Namestnik primorski je imenoval namestništvenega koncipista Ru-

dolfa Lobmayr-ja okrajnim komisarjem, namestništvena koncipista dra. Higin vitez za Scarpa in Antona barona Ceschi-a a Santa Croce provizoriškim pótém okrajnima komisarjema.

Sedemdesetletnica župnika svetoivanskega, veleč. gosp. Ivana Trevna. Pri sv. Ivanu imeli so dne 8. t. m. imenitno slavnost: praznovali so 70-letnico priljubljenega in občespoštovanega župnika svetoivanskega, veleč. gosp. Ivana Trevna. V sredo zvečer bil je razsvetljen ves sv. Ivan, a peveci so priredili g. župniku podoknico. Vse ljudstvo je bilo po konci, radujoč se na vseh straneh pozno v večer. Bil je to najprimernejši odgovor na gnusne napade laških listov na čestito osebo g. župnika. Da, reči smemo: nasprotniki sami so izzvali, da je zadobila ta slavnost značaj energičnega protesta proti zdvijanju strastim nasprotnikov naših. V četrtek ob 10. uri predpoludne bila je slovesna služba božja, h koji je prihitela ogromna množica ljudij. Po sv. maši predstavljale so se gospodu župniku razne deputacije, da izrečejo čestitke svoje v imenu dotičnih korporacij. Tudi politično društvo „Edinost“ je odposlalo deputacijo. Sivolasi slavljence je bil ginen na tolikih dokazih ljubezni, udanosti in spoštovanja.

Ob 6. uri zvečer je bil banket, kojega se je udeležilo nad 80 oseb. Tudi pri banketu vrtili so se pojav za pojavom iskrenega spoštovanja do velečastitega g. župnika: bila vam je tu kakor jedna družina, obsipajoča svojega glavarja z nebrojnimi dokazi ljubezni in hvaležnosti. Blagemu starčku topilo se je srce v radosti, videčemu, kako ga časte njega župljani. Prvi je pozdravil udeležence veleč. cenjeni gospod I. M. Vatrovec, na to pa je deklamoval kaj ganljivo gospod kapelan Šašelj prelepo pesem, priobčeno v poslednji številki „Edinosti“. Veleč. gosp. Logar, bivši kapelan slavljencev, je proslavljal v prekrasem govoru vzornega duhovnika, blagega dobrotnika in nevstrašljivega rodoljuba. Po tem govoru nastal je pravi vihar odobravanja; dokaz, kako je govoril vsem iz srca velečastiti g. kapelan. V ime političnega društva „Edinost“ je častital slavljencu iskrenimi besedami g. M. Cotič, v ime „Slov. pevškega društva“ pa njega predsednik, prof. dr. Karol Glaser. Na vseh čestitkah zahvalil se je jubilar priprostimi, a od srca prihajajočimi besedami. Uprav njega priprosta beseda pričala je, kako polno mu je srce radosti in hvaležnosti do milosti božje, ki mu je dala učakati ta prepomenljivi in prekrasni dan. Osivel je starček v trudapolnem delu — a denašnji dan donesel mu je bogato plačilo za ves trud. Sledile so potem razne napitnice raznim gospodom, kojih vseh ne moremo tu navesti radi nedostatnosti prostora; pripomniti pa moramo, da se je v obče odobral poziv g. dr. Karola Glaserja do pevcev svetoivanskih. Uverjeni smo, da ta poziv ne ostane brezuspešen, ampak da se pevcem svetoivanskim zopet povrne nekadanja doba časti in slave. — Pri banketu so se prečitale tudi razne čestitke, došle g. župniku od župljanov, a rodoljubni Vrdelci doposlali so mu velik in krasen šopek cvetic. — Iz kratka: bil je to krasen, bil je zares lep večer. A nehvaležni bi bili, ako bi se ne spomnili onih, ki so znatno poveljevali vsi to slavnost: ako ne bi izrekli zasluznega priznanja pevcem in tamburašem svetoivanskim. I oni so pripomogli z vsemi svojimi silami, da se dostojno proslavi sedemdesetletnica župnika Ivana Trevna. Osobito pa napreduje tamburaški zbor, tako, da se je le čuditi. Bravo Zadrnik!

Mi pa smo zapuščali predsinočnjim sv. Ivanu se sladko zavestjo v srečo, da imamo tam gori trdnjavo, ob kojoj plukajo zastonj valovi tujerodnega nasilstva. Čast in slava Vam: Nadliški, Troboi, Vatroveci in drugi! Čast Vam, ker Vi

ste nam jasen vzgled — kakovo bo di rodoljubje!

Vprašanje le iz radovednosti. S Proseka se nam piše: Proseški „capo distretuale“ imel je poleg italijanskega napisa s tržaškimi grbom skromno črno ploščico z mogočno donečim slovenskim napisom: „okrajni glavar“. A pred nekim časom izginila je ploščica se slovenskim napisom raz steno. Le kdor je prišel v pisarno, videl je na omari ono ploščico, ki ga je opominjala, da stoji pred veleoblastnim gospodom „okrajnim glavarjem“. A sedaj izginila je brez vsakega sledu. Moji nad vse radovedni duši pa se uriva dvojno vprašanje: Ali se je glavni magistrat zgreval svoje preveke naklonjenosti nasproti slovenskemu jeziku, ker je baže pospeševala med nehvaležnimi okoličani one grozne agitatorične pojave, katere je bilo treba „stigmatizovati“ v oni znameniti seji, v kateri je „don Quixote“ igral glavno ulogo — ali pa je morda gospod okrajni načelnik samovoljno odpravil slovenski napis? V prvem slučaju bilo bi dobro, da bi naš poslanec interpeloval gospoda župana, zakaj se je dala ona ploščica pred kratkim tako po nepotrebnem popraviti in ali bi ne bilo bolje, da bi se bila svota, ki se je zato potrosila, darovala — recimo za laško šolo v Križu? — V drugem slučaju — prosim Vas, za Božjo voljo, molčite! Kajti če gospoda na magistratu to zvedo, potem pride gospod „capo distretuale“ v strogo disciplinarno preiskavo in izgubi izvestno svojo službo. Pa mi nismo tako neusmiljeni kakor preslavni Spadoni! Da nisem eden izmed tistih „nostri buoni villici“, jezil bi se ter kričal, da je to neosnovana nestrpnost proti našemu jeziku, kateri se moramo upreti z vsemi svojimi silami, — a „i nostri buoni villici“ tega ne storijo; — to delajo le tisti štirje agitatorji — „della Carniola.“

Lahonska nepristranost. Ni zadosti, da nam Slovencem tržaški Lahoni nočejo pripoznati nobene narodne pravice ter da stavijo ovire našim opravičenim težnjam in zahtevam o vsake mogoči priliki, spravljajo se sadnji čas na okoličane očitajoč jim, da troši mesto zanje ogromne zneske vzdržujoč jim šole, cerkve, ceste itd. Učitelje slovenske hočejo nam pregnati iz okoličanskih šol ter nadomestiti s svojimi kreaturami; na škofijstvo hočejo upljevati, da v okolici nastavi duhovnike, katerim bi morala biti večja skrb za polasčevanje okoličanske dece nego za učenje krščanskega nauka; duhovnikom, ki se nočejo upogniti njih slepi strasti, oblastno odzema plačo; ljudje, ki imajo pri občini najmanjšo službico, morajo pred vsem zatajevati svoj rod ter priseči na bandero lahonstva; povsodi nas obmetavajo s „ščavom“ ter dolže, da delamo tu „rusko politiko“. Vse to mora slovenski občan v Trstu mirno požirati, pri tem pa plačevati ogromne občinske doklade. Mesto prihrani gotovo vsako leto preko 50.000 gld. od doklad okolice, a omenjena svota se uporablja v polasčevalne namene in v vzdrževanje sebi naklonjenih uradnikov in službenikov. A dosedaj so vsaj kako drobno vrgli okoličanom. Sem ter tja se je namreč naklonilo kako občinsko delo tudi kakemu okoličanskemu podjetniku, kot najugodnejšemu ponudniku. A tudi to je sodbilo Lahone. „Il Piccolo“ se namreč jako jezi nad mestnim županom dolžeč ga da občinska dela naklanja „okoličanskim panslavistom, ki ščuvajo okoličane proti mestu“. Gospoda v Trstu nočejo privoščiti niti toliko, da bi okoličan v potu svojega obraza zaslužil kak novič iz one blagajnice, v kroja plačuje tako ogromne pristojbine! Niti mrvice vam mestna gospoda ne privoščijo, ako jim nočete biti sužnji. Okoličani! zapomnite si tudi to ter združeni tirajte — samoupravo okolice, katera misel edina je še rešljiva, da ne propadete duševno in gmotno pod peto gospode, ki rajše privoščijo tujcu nego vam.

Šolska poročila. Te dni so dobili učenci okoličanskih šol „šolska poročila“.

Tiskovine so za italijanske šole v okolici samo italijanske, za slovenske pa dvojezične in sicer zgoraj debelo tiskano italijanski, spodaj komaj vidno slovenski. Opozorjamo stariše, naj dobro gledajo, kako je pa potem napisal učitelj, kar ima dopolniti: italijanski ali slovenski. Mi si ne moremo kaj, če ne damo vere nekaterim gospodom učiteljem, ki poučujejo na slov. šolah v naši okolici. Poznamo jih že davno kot zveste slugе svojih italijanskih gospodarjev. Tedaj v tem, slovenski stariši, pozor! A ni še dovolj. Še nekaj drugega me je presenetilo na teh slovenskih „šolskih poročilih“. Vsa imena okoličanskih vasij so le v blaženi italijanščini. Tako je tiskano: „Občinska — razredna ljudska šola v“: Barcola, Basovizza, Guardiella, Opicina, Prosecco, Contovello, S.ta Croce, Roiano, Cattinara. — Ker nisem vedel še do zdaj, zakaj nimamo slovenskih imen okolice, povprašal sem nekega gospoda, čemu ta komedija z imeni, a on mi pokaže modro na belem: „Il nome della scuola viene stampato in italiano come il statuto civico § 41 e non ammette traduzioni“, t. j.: „Ime šole je tiskano v italijanščini po mestnem stat. § 41. ter ne dopušča prestave“.

Po tem sodeč je § 41. mestnega stat. oni, ki nam italijančini in kazi postavna imena naše slovenske okolice. Ker pa moja vednost ne sega tako globoko, želel bi, da bi kateri g. poslanec prasha, so li še rabljiva naša stara slovenska imena in zakaj jih niso naveli v šolskih sporočilih. To se vam bode zdela malenkost, a jaz bi vendar rad vedel, pri čem da smo v tej zadevi. O čem 2 učencev.

Mestni magistrat in slovenski jezik. Mestni magistrat v Celovcu ni hotel vsprejemati slovenskih ulog družbe sv. Mohorja, zбоk česar je uložila družba utok na ministerstvo za notranje zadeve. Ministerstvo je odločilo na to, da magistrat je ne le dolžan vsprejemati slovenske uloge, ampak jih mora tudi reševati v slovenskem jeziku. — Tako čitamo v „N. Fr. Presse“.

Odličkov koncert vršivši se v četrtek v gledališču Rossetti privabil je lepo število občinstva, največ seveda slovenskega. A odkritosrečno bode povedano, da bi bili želeli še večje udeležbe se naše strani. Program je bil sestavljen (po sodbi merodavnih kritikov) osebno skrbno, a izvrševal ga je ta slavni umetnik toli izborno, dovršeno, da mu je donesla burna pohvala in da je moral pridodati vsaki točki. Tudi gospa Ondričkova pela je prekrasno in je občinstvo tudi njo obsipalo s pojavi iskrenega priznanja. Slava slovenskemu umetniku, kojega genius širi širom sveta — slavo slovanstva!

„Miklavžev večer“, prirejen po „Tržaškem Sokolu“, privabil je obilo občinstva v čitalnišne prostore, tako, da je bila dvorana prenapolnjena. In res ni bilo nikomur žal, kdor je prišel: zabavali smo se izborno vsi: mali in — veliki otroci. Petje je bilo krásno, kar konstatujemo posebnim zadoščanjem; pa saj smo videli na odru same resnične pevece.

Donizzettijev „L'elisir d'amour“ proizvela sta Dragica in Miroslav Kopulety toli izborno, kolikor smemo sploh zahtevati od otročičev v nežni dobi 7—8 let. Točka ta je bila sploh zelo primerna za ta večer, namenjen nežnim otročičem. Glavna točka je bil seveda nastop sv. Miklavža. Ko se je dvignilo zagrinjalo, zazrla je naše oko prekrasno živo sliko v bengališkem svitu: spredaj peklenščake, v ozadju pa čestito prikazen, obdano angelji. Po primernem nagovoru delil je „sv. Miklavž“ darove mladim in starim. I na nas ni pozabil; osobito se mu pa zahvaljujemo na prelepih naukih. Skušali bomo se poboljšati. — Po dovršenem programu bila je prosta zabava, pri kateri so nas zabavali izborni naši peveci. Bilo je zares vse prav lepo, a v jednem pogledu moramo grajati prav odločno: čulo se je tu pa tam veliko preveč laške govornice.

Dotična gospoda naj si zapomni, da ne zadošča nikakor, da smo odločni v boji proti nasprotnikom, ampak mej seboj moramo biti v prvi vrsti — radikalci. Brez zamere!

Za podružnico sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu nabralo se je pri Trebnovem banketu 21 gld. 3 kr. Ob tej priliki je zopet, kakor po navadi, dal lep vzgled poznani tržaški rodoljub, gospod Fran Dollenz, podarivši še posebej 5 gld.; mimo tega so darovali vrdeljski rodoljubi: Andrej Godina, Franjo Godina, Lovro Žiberna, Štefan Godina in Ivan Mikeluci 5 gld., ker se niso mogli udeležiti banketa. Ukupno se je torej nabralo 31 gld. 3 kr.

Za „Božičnico“ so darovali nadalje: Č. g. župnik Fabris 10 gld., g. Urbančič iz Bazovice 2 gld., g. Jadviga Huber 2 gld., g. in g. Golja 5 gld., g. Ivo Kovačević 10 gld., g. Schütz 1 gld., g. L. Angeli 1 gld., g. prof. Jesenko 3 gld., g. St. Nadlišek 2 gld., g. čena Marica 2 gld., g. Fr. Dollenz 2 gld., g. Vekoslava Dollenz 2 gld., g. Marija Dollenz 2 gld., g. Ana Abram 2 gld., g. Irene in Fr. Abram 3 gld., otroci Bruna i Ferruccio Rovere 1 gld., g. Evgen Pertot 1 gld., g. čena Marija Abram 2 gld., g. Polley 3 gld., g. Marija Ipavic 2 gld., g. Ana Pertot 1 gld.

Iz spodnje okolice se nam piše: V poslovalnici (exposituri) št. 10. ob novi luki nahaja se neki finančni uradnik, katerega naj bi se od dotične strani strogo poučilo o obstoju našega naroda v mestu in po okolici. Tudi uljudnosti ne pozna ta človek v občejanju z našimi strankami.

Te dni je prišel v imenovano poslovalnico neki Barkovljan po svojem opravku — a ko je uljudno nagovoril v slovenskem jeziku dotičnega uradnika, bila mu je dana prilika spoznati, da se v tem c. kr. uradu narod naš ne spoštuje! — Ta uradnik odgovoril je rodoljubnemu Barkovljanu, da se tu ne govori „ščavo“ ter rabil še druge jezik narod naš žaleče besede.

Rodoljubni Barkovljan ni ostal dolžan odgovora temu uradniku — a mi vprašamo odločno, kdaj se bode špotal na narod naš od strani c. kr. uradnikov? Drugače pa mislimo, da najde ta naša vest dostojen odziv na primernem mestu ter da ne bodo zginjevale naše pritožbe v deveto deželo!

Blizajo se božični prazniki, in s tem tudi čas „božičnic“ otročičem otroških vrtov „Družbe sv. Cirila in Metoda“ na Greti in v Rojanu. — Število otročičev v Rojanskem vrtu v Rojanu je še večje od lani — a vrhu tega imamo še novi otroški vrt na Greti!

Opozorjati je domače rodoljube, da se spomnijo ob tej priliki nedolžnih otročičev, vzgojajočih se v pravem duhu — ter da skrb, da se bodo mogli obdarovati ob priliki „božičnice“!

Od sv. Jakoba se nam piše: Dokler nimamo splošne besede za novi drobiž, mislim, da je tudi meni prosto, povedati svojo misel? Stori sem to mirno in nisem žalil nikogar. Neki latinski „Ego ille“ pa se je spravil na me in na mojo teorijo, mesto na besedo samo.

Ako pravimo zlatemu denarju „zlat“, srebrnemu „srebrnjak“, po isti teoriji lahko rečemo bronastemu drobižu „brončič“. To vender ni kaj smešnega!

Sicer pa tega izraza ne vsiljujem in tudi ne iščem privržencev. G. „Ego ille“ pa bi morda našel več privržencev, ako bi rabil za „krvavič“ rajše „krvavice“ (klobase). G. „Ego ille“ lahko čaka, kaj bodo še le rabili Čehi in Hrvatje, jaz pa moram to prej znati, ker to zahteva moj poklic.

Sv. Ciril in Metod pa pri novem denarju najbrže nimata nič opraviti.

Da sem pa zmagu naredil novo glavo to pa je res — strašno! Vendar upam, da ne bode sile. Ako je glava srednja, odsekajte druge; ako pa je stranska, ne požre nikogar, tudi onega gospoda ne, ki kar z latinskimi podpisom meče Vihinge ob tla. Kiferle.

Od sv. Ivana se nam piše: Slavnost sedemdesetletnice našega prečustitega župnika izpala je izborna. Hvala Boga bodi na tem! To vam je bil sijajen protest proti napadom na duhovščino in narodno učiteljstvo. Ne rečem preveč, trdeč, da ta slavnost bi morala omehčati tudi naše nasprotnike, da so bili navzoči. In kako so lagali pred banketom po listih italijanskih! Vabili smo res osebno nekatere premožne odličnjake, a silihi nismo nikogar (kakor so lagali), kar dokazuje okolnost, da smo morali še zavrniti nekatere, ki so se oglašili prepozno. Revnih, ki ne morejo trošiti, pa že celó nismo vabili, kakor je lažljivo poročal neki lahonski dopisun. — Naši nasprotniki naj se le potolažijo. V prvi vrsti pa naj ne verujejo lažljivim poročevalcem, po bode mir. Spoštujemo naj nas, kakor mi spoštujemo njih! Od svojega stališča pa ne odstopimo Slovenci na noben način, in naj se nam groze, kolikor hočejo. Naše geslo je: Vse za vero, dom, cesarja!

Pogreba bivšega nadzornika „Del. podp. društva“, Štefana Koširja, udeležilo se je veliko število članov, da kažejo poslednjo čast umrlemu članu, ki se je vedno trudil za korist društva.

Dr. Karol Glaser išče založnika za prevod Plötzove slovnice francoskega jezika. Hrvaški prevod te knjige natisnil se je že dvakrat, iz česar bi se dalo sklepati, da tudi založnik slovenskega prevoda ne bi imel izgube. Želeti bi pač bilo, da bi naši imovniki bolje podpirali književnike slovenske.

„Slovanski Svet“ ima v 23. št. na slednjo vsebino: 1. Sedanja tostranska politika. 2. Oportunizem ali opozicija? 3. Gospodova molitev v liturgiji rimske cerkve. 4. Elegija slovenska v latinici in cirilici. 5. Kraljević Marko (pesem o njegovem rojstvu). 6. Zlata slova. 7. Rusko pravopisanje. 8. Ruske drobtinice. 9. Dopisi. 10. Ogled po slovenskem svetu. 11. Književnost. — Uredništvo opozarja, da hoče z novim letom povečati list, a da cena ostane vendar stara; list bode prinašal več iz beletristike in kritike o njej.

Javna zahvala.

Podpisani se iz dna srca zahvaljujem vrlim pevcom, vsem svojim prijateljem in znancom za preganljivo slovo, prirejeno mi o priliki mojega odhoda iz Šmarje. Srčna Vam hvala! Živili!

V Dekanij, 1. decembra 1892.

Ivan Kuret,
nadučitelj.

Javna zahvala.

Podpisani se najiskrenejše zahvaljujem preč. gosp. župniku Val. Matjanu, velepoštovanemu gosp. nadžupanu J. Mahničju, gg. občinskim odbornikom in vrlim pevcom za prepriseri sprejem: Hvala Vam! Bog plati!

V Dekanij, 2. decembra 1892.

Ivan Kuret,
nadučitelj.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici „Caserna“, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelegantnejše ter sodno delo in točna postrežba. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 21--104

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini

se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovjši parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 6—52

Ernest Pegan

(naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonialnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder,

pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moka itd. po najnižjih cenah. Cl.

Karol Colja,

žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasarete“ in sitone. Cl.

Anton Počkaj,

na voglu ulice Ghega, in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pešne tiskance. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“

v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaskih Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine

iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso)). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Cl.

Anton Lampe,

naslednik Jakob Hočevanja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Kanobel,

nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni. Cl.

Josip Kocjančič,

Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in aznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Ivan Prelog

priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Martin Krže,

Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Gostilna „Stoka“,

staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Ivan Umek,

črevljarski mojster, Via Rossetti, št. 6, priporoča se slavemu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. Cl.

Tiskarna „Dolenc“

(narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaj in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

B. Modic in Grebenc,

na voglu Via S. Giovanni, opozarjata zasebnike, kretnarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Pivarna Lavrenčič

Via Rossetti, nasproti lekarni Leitenburg priporočuje svoja izborna istrska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter, v stanovanje postavljen; manje naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra istrska kapljica. 27—33

Gostilna „Al Gallo d'oro“

via Ghega, toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunaj in sicer loko stacion Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalce kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacich. 5—47

Josip Urbančič,

na voglu ulice Via Torrente in Via S. Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v hoteljih. — Suho meso, kranjske klobase, sir, slaščice itd. 47—48

Ivan Valenčič,

Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vavstrijskih tovarn. Cene nizke. 50—44

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 2—104
Prodaja in popravlja ure.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104—41 TRST 12—12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelov kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slavne občinstva. P. Favero.

104—27

Drogerija

Arturo Fazzini v Trstu

Ulica Stadion 22 — Telefon 519.

Velika izbor mineralnih vod, zmletih oljnatih barv najfinjših vrst; ruže, rumene, zelene, vijšnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinše po 40 novč. kilo. Razum tega velika izbor barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojima ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitih krepila od Kwizde (Korneuburger Viehhirtpulver) za živino. Zaloga mirolj. barv, zdravil; zalogo žvepla in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 45—50

Veliki krah!

Newyork i London nisu poštediti ni europejsko kopno, to bijaše jedna velika tvornica srebrnih predmeta, prisijena podieliti čitavo skladište uz veoma nisku odštetu radničke sile. Ja sam pooblaščen, da toj nalog ovršim.

Prodajem

dakle svakomu, bio bogat ili siromak, ali edeće predmete uz samu odštetu od 6.60, i to: 6 kom. najf. stolnih noževa pravim engl. rezom. 6 „ amer. patent. srebr. vilica iz jednog kom. 6 „ „ „ „ žlica običnih 12 „ „ „ „ za kavu. 1 „ „ „ „ velika žlica za juhu. 1 „ „ „ „ „ mleko. 6 „ englezkih Viktorija-tasa. 2 „ krasnih svetnjaka za stol. 1 „ čajovnik. 1 „ fina posuda za eukar. 42 komada svega.

Svih 42 navedenih komada stajalo je prije 40 for., dočim se mogu sada dobiti uz najnižu ceno od 6 for. 60 nov. — Amerikansko patent-srebro jest skroz i skroz biela kovina, koja pridržuje boju za 25 godina, se jamči. Za dokaz, da ovaj oglaš nije

nikakva prevara

priobčujem nekoja od hiljada pohvalnih pisama i ponovnih Uknjižena znamka. aruča, koje sam primio o izvrstnosti i dohoti moje robe, te se javno obvezujem vratiti svakomu novce, komu nebi roba konvenirala.

Samo pravo, ovom ubilježeno markom. Svi od drugih tvrdka oglašeni slični predmeti, jesu padielani.

Posilje se samo pošarskim pouzetjem ili za gotov novac.

Osobito se preporuča za čišćenje toga potrebiti prah; škatula sa uputom 15 uvč.

Tko želi dakle imati solidnu robu, neka upotrebi ovu zgodn i neka naruči sjajnu garnituru jedino kod

P. Perlberg, glavno skladište i agent, ujedinjene amer. patent-tvornice za srebrnu robu

Wien, I., Fleischmarkt 14/22.

Izvadak iz zahvalnice: Sa garnituroom od 42 komada posve sam zadovoljan; pošaljite mi još sliedeće.

Novi Banovci 12. Julija 1892.

1—3 Rim. kat. župa.

Sa pripislanom mi garnituroom jesam posve zadovoljan; nova naručba sliedi.

Pasek 10. Julija 1892. Eduard Kroupa nadučitelj.

2—3

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

Ob priložnosti, ko se odpre zimska doba, se opozarja sl. občinstvu da smo dobili sliedeće vrste blaga: flanele, stoffe volnene za ženske obleke, črni kašmir, stoffe za vaterprof, naglavne vezane robce, forstajn beli in v različnih barvah, spodnja oblačila iz bombaza, in iz volne, srjace „Jäger“. Šarpe, zavrtnike, dežnike in posebnosti za garniture. 14—52

5 do 10 for.

dnevne stalne zasluzbe brez glavnice i pogibelji pružimo svakomu, koji bi hotio razprodavati zakonito dovoljenih sredaka i državnih papira. — Ponudbe pod „srečke“ (Lose) na odpravitvo oglasa J. Danneberg, Beč. I. Kumpfgasse br. 7. 6—10

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 7—52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstno sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva.

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prožvajo in prebavijo ter se prodajejo po prav nizkej ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobleno ime izdelovatelja Prendinija in na drugoj besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Franzonijeve pastile

proti kašlju, hripavosti in kataru v prsih. Škatljica 25 kr.

Anatherinova ustna voda, škatljica 50 kr.

Marijine kričistilne kroglice, škatljica 20 kr. 6—6

Lekarna Franzoni

poleg svetega Antona novega. V tej lekarni se govori tudi slov enski.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

evilhom preoblešeni ter pri najtežji rabi do 15—20 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri naročilih v deželo naznani naj se vselej natančno navede mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gld. dober, franko doposlan, tapeciran modroc na puresih, je pač neumestno kupovati malovredno nadomestke, kakor žica-te žimnice, slamnice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro postelj ne vstrežajo.

ANTON OBREZA,

tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Ta domača, edina narodna tvrdka te stroke na Slovenskem bodi slav. občinstvu najbolje priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolor, preprog, zagrinjal in vsoga v tapetnisko obrt spadajočega dela. Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri bališčih in obširnejih naročilih.

Otročji vozički

jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah. kakor ruže, modre, sivo in plavno po gold. 5.50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki ceni do 25 gld.

Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov. 3—30

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

Cepljenje trt.

Dva mladeniča umeta jako dobro zeleno in drveno cepljenje trt. Obrniti se je do Josipa Pipana, Preserje pri Komnu, hišna številka 18. 4—4

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2%
8- 3 1/2% 3-mesečni 2 1/2%
30- 3% 6- 2 1/2%

Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 17. in 21. odnosno 12. jnnja.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradeo, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd. — brez troškova.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24—23 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtem kreditu v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 18. maja 1892. 23 24

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 90—100

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom

1891. Temesvar Zlata kolajna.

1891. Zagreb Častni diplom